

Handläggare
Linda Lindblom
Telefon: 0850822310

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-06-02

Utredning av fritidsbibliotek/sportotek

Svar på skrivelse från (V)

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Vänsterpartiet.

Sammanfattning

Maria Ljuslin m.fl. (V) har i en skrivelse önskat att förvaltningen ska inventera och utreda förutsättningarna för att tillsammans med det lokala föreningslivet starta ett fritidsbibliotek/sportotek på en lämplig plats i stadsdelsområdet.

Förvaltningen är positiv till att etablera ett fritidsbibliotek och är klar med utredningen, men återkommer i frågan hur arbetet kommer realiseras när de praktiska och ekonomiska förutsättningarna medger detta.

Många olika alternativ kan finnas för att möjliggöra en satsning i stadsdelen där det skulle kunna gå att genomföra som en arbetsmarknadsinsats, inom medborgarkontorets verksamhet, i partnerskap med föreningslivet, inom ramen för parklekarnas uppdrag eller som en daglig verksamhet. Dock finns det utmaningar i form av att hitta lämpliga aktörer som kan driva ett fritidsbibliotek med en hög tillgänglighet, en risk för ökade kostnader för förvaltningen samt svårigheter att hitta lämplig lokal.

Bakgrund

Maria Ljuslin m.fl. (V) skriver att utrustning till olika fritidsaktiviteter kan vara kostsam för barnfamiljer samt att det kan vara av ett värde att få pröva på aktiviteter innan man bestämmer sig för att fortsätta. Även för vuxna kan fritidsbibliotek/sportotek vara en tillgång, en möjlighet att pröva på eller att vid enstaka tillfällen kunna ägna sig åt en aktivitet. Vidare skriver Maria Ljuslin m.fl. (V) att pandemin har visat på behov av möjligheter för barn- och unga att få möjligheter till aktiviteter hemma och utifrån klimatnödläget känns det extra angeläget att skapa möjligheter för medborgare i stadsdelen att inte behöva köpa nytt.

Skribenterna beskriver att fritidsbanker/sportotek förekommer på olika håll. Det innebär att man på samma sätt som på ett bokbibliotek kan låna utrustning för olika aktiviteter. Flera kommuner i landet har öppnat liknande verksamheter. Det som erfordras är lokal för verksamheten och personal som ansvarar för uthyrning och har kontroll över förrådet och så naturligtvis utrustning för aktiviteter. Den utrustning som finns till förfogande kan köpas in av fritidsbiblioteket/sportoteket, men det är också tänkbart att både privatpersoner och föreningslivet kan donera begagnad utrustning som inte längre behövs.

Skribenterna undrar om förvaltningen kan inventera och utreda förutsättningarna för att tillsammans med det lokala föreningslivet starta ett fritidsbibliotek/sportotek på lämplig plats i stadsdelsområdet.

Ärendet

I Stockholms stads idrottspolitiska program och Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet beskrivs stadens arbete med att alla stadens invånare ska vara och förbli fysiskt aktiva. Särskilt prioriterade målgrupper är:

- ungdomar 13–20 år, särskilt flickor
- flickor 10–20 år med utländsk bakgrund
- personer med funktionsnedsättning från sju år
- barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för 2022 har idrottsnämnden fått i uppdrag att vid behov bistå stadsdelsnämnderna med att starta fritidsbibliotek och idrottsnämnden fördelar ett etableringsstöd på två miljoner kronor. Fem stadsdelsnämnder har beviljats medel i år (Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck, Farsta och Skärholmen). Det finns inte möjlighet att söka mer medel för fritidsbibliotek i år.

Förvaltningens arbete

Förvaltningen har i dagsläget inget organiserat samarbete för utlåning av utrustning till målgruppen.

Förvaltningen håller på att se över möjligheterna om och hur ett tillgängligt fritidsbibliotek kan möjliggöras i stadsdelen. Många olika alternativ kan finnas för att möjliggöra en satsning i stadsdelen. Det skulle kunna gå att genomföra enskilt eller i samarbete som en arbetsmarknadsinsats, inom medborgarkontoret, i partnerskap med föreningslivet, inom en parklek och dess uppdrag eller som en daglig verksamhet. Dock finns det utmaningar i form

av att hitta lämpliga aktörer som kan driva ett fritidsbibliotek med hög tillgänglighet samt en risk för ökade kostnader för förvaltningen för personal, material och lokal. Dessutom är det svårigheter att hitta lämplig lokal på en bra plats.

Omvärldsbevakning

Andra kommuner som har någon form av fritidsbibliotek har en form av uthyrnings- eller utlånings verksamhet har valt olika lösningar, ofta i samverkan med civilsamhällets organisationer eller daglig verksamhet.

I en del kommuner sker arbetet genom ett mer formaliserat samarbete (samarbetsavtal eller idéburet offentligt partnerskap) med någon eller några av civilsamhällets organisationer.

Vissa kommuner har också inkluderat ett fritidsbibliotek i den dagliga verksamheten som drivs i egen regi enligt SoL eller LSS och som då ger ett mervärde för att skapa fler kvalitativa arbetsplatser för en målgrupp som kommunerna ansvarar för.

För en del kommuner bidrar ett fritidsbibliotek till att skapa sysselsättning inom ramen för kommunens arbetsmarknadsinsatser och samtidigt bidrar insatsen till jämlik fritidsverksamhet för barn och unga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg i samråd med övriga avdelningar på förvaltningen. Rådet för funktionshinderfrågor har fått ärendet för synpunkter den 2 maj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är generellt positiv till all utveckling av fritidsverksamheter för barn och ungdomar samt personer med funktionsnedsättning och kommer följa idrottsnämndens uppdrag och de verksamheter som nu startas i Stockholm.

Möjligheter

Ett fritidsbibliotek är positivt både ur ett jämlikhets- och miljöperspektiv. Ett tillgängligt fritidsbibliotek skulle bidra till stadens långsiktiga hållbarhetsmål samt särskilt gynna fler barn och unga att delta i sport- och friluftaktiviteter på lika villkor.

Förvaltningen är positiv till idén att återanvända fritidsmaterial och idrottsutrustning på ett organiserat sätt, för att ge de som bor i stadsdelen bättre möjlighet att till lek, fritid och rekreation. Det skulle kunna ge fler barn och ungdomar en möjlighet att röra på sig och idrotta, framförallt inom idrotter som kräver dyr utrustning. Skillnaderna i kultur- och idrottsutövning är utövningen är stor, mellan könen, men också mellan socioekonomiska grupper.

Ett fritidsbibliotek skulle även kunna ha ett bredare uppdrag med utlåning av fritidshjälpmedel, hemelektronik och instrument.

Utmaningar

Utmaningarna för stadsdelen handlar om medel till projektledning för uppstart, inköp, medel för personal samt att hitta en lämplig lokal. Ytterligare utmaningar är att hitta aktörer som kan tillgodose en hög tillgänglighet, dvs kunna ha öppen vissa kvällar och helger. En utökning av lokaler kommer att generera dyrare lokalkostnader. Utöver detta kommer de lokaler som kan användas att behöver anpassas för att kunna ta emot, förvara och kategorisera material och dessa kan också komma att kräva en hel del yta. Det kommer dessutom att krävas arbetsledning till de personer som ska hålla i verksamheten.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Vänsterpartiet.

Gunilla Davidsson
Stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
Avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om fritidsbank/sportotek

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-05-16
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2022-05-16